

Complexnummer: 515319

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Vriesenstein

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

515320, 515321

Woonplaats

Warffum

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Hoofdadres van hoofdobject

Westervalge 14, 9989 EB Warffum

Complexomschrijving

Inleiding

VILLA "Vriesenstein" met aangebouwd KOETSHUIS is volgens een gevelsteen gebouwd in 1877 in een Eclectische stijl in opdracht van Jacobus Jansenius de Vries voor zijn dochter Martha Jansenius de Vries. Jansenius de Vries woonde op het landgoed "Breedenburg" even buiten Warffum. Toen Martha de Vries in 1936 overleed liet zij haar bezittingen na aan haar neef F.H. Jansenius de Vries, die in villa "Welgelegen" bij het spoor woonde. Deze besloot in 1937 dat huize "Vriesenstein" ten goede moest komen aan de inwoners van Warffum en stelde het pand geheel aangepast beschikbaar aan het Groene Kruis. Architect A.R. Wittop Koning uit Groningen was belast met de interne verbouwing en de verbouwing van het koetshuis tot woonhuis. Het deel van de grote tuin dat door "juffer Martha" als moes-, en fruittuin werd gebruikt en dat doorliep tot aan de huidige Juffer Marthastraat werd veranderd in een openbaar plantsoen. De TUIN met aanleg in traditioneel-inheemse tuinstijl bleef bij het grondgebied van de villa horen. Het van oorsprong houten tuinkoepeltje dat op een bergje in de tuin staat is na 1945 ingrijpend verbouwd en valt derhalve buiten de bescherming. Naast de villa ligt de voormalige tuinmanswoning (Westervalge 16) die nu in particulier bezit is. Deze valt buiten de rijksbescherming omdat het pand te veel verbouwd is.

Waardering

Villa met aangebouwd koetshuis en tuin uit de tweede helft van de 19de eeuw van algemeen belang vanwege cultuur-, architectuur- en tuinhistorische waarde

- als voorbeeld van een ruim opgezet, symmetrisch aangelegd complex uit de tweede helft van de 19de eeuw
- vanwege de historische betekenis voor het dorp Warffum
- vanwege de opvallende eclectische vormgeving
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van de samenstellende onderdelen
- vanwege de opvallende ligging in het dorp.

Monumentnummer*: 515320

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 82769/98

Complexnummer

515319

Complexnaam

Vriesenstein

*Woonplaats**

Warffum

*Gemeente**

Het Hogeland

*Provincie**

Groningen

*Straat**

Westervalge

*Nr**

14

*Toev.**

*Postcode**

9989 EB

*Woonplaats**

Warffum

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Warffum

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1198

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

De blokvormige VILLA is opgetrokken in een roodbruine baksteen op een gepleisterd trasraam afgezet met gepleisterde bie. Het afgeknotte schilddak is gedekt met een zwart geglazuurde Friese golfpan en heeft vier schoorstenen met kap op de nok. Het geheel wordt omsloten door een kroonlijst, met uitzondering van de achterzijde, die een bakgoot op ijzeren klampen heeft. De gevels hebben op de hoeken pilasters van gepleisterde blokken en worden geleed door getoogde H-vensters met gepleisterde omlijsting, met alleen bij de voorgevel een kuif. De houten onderdorpels zijn geverfd in kamtechniek en worden met elkaar verbonden door een cordonlijst. Onder de vensters bevinden zich rechthoekige, gepleisterde vlakken.

De voorgevel heeft een doorgetrokken vijfzijdig middenrisaliet dat op dakhoogte overgaat in een achthoek. Het tentdak wordt omlijst door een kroonlijst en heeft een ijzeren windwijzer op de nok. Middenin het risaliet openslaande glasdeuren met aan weerszijden een openslaand venster aan de onderzijde afgesloten door een houten paneel, alle met bovenlicht, stucomlijsting en kuif. Erboven op de verdieping, een driezijdig houten balkon, steunend op vier decoratieve gepleisterde consoles, met een hekwerk van houten pijlers waartussen gietijzeren opengewerkte panelen met rankmotief voor openslaande deuren met aan weerszijden een openslaand venster, alle met bovenlicht, stucomlijsting en kuif. Vóór het risaliet een gietijzeren driezijdig bordes, twee treden hoog.

De hoofdentree bevindt zich in de noordoostgevel en bestaat uit een dubbele paneeldeur met bovenlicht binnen een omlijsting met kuif, en een gemetselde stoep (niet origineel). Links van de entree twee H-vensters, rechts ervan één

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en erboven in het dakvlak een houten dakkapel (niet origineel). De zuidwestgevel, met eveneens twee H-vensters heeft een aangebouwde houten serre op palen van beton, onder een plat dak met kroonlijst. Middenvoor in de serre twee schuifdeuren met glas en verder T-vensters onder halfronde bovenlichten binnen decoratief houtwerk. Vóór de schuifdeuren is een gietijzeren stoep opgehangen. Aan de achterzijde (noordwestgevel) drie zesruits venster zonder omlijsting onder een getoogde rollaag en in het trasraam twee getoogde tweeruits keldervensters (koekoek) met diefijzers. Aan de achterzijde is een KOETSHUIS aangebouwd in roodbruine baksteen onder een gebroken schilddak gedekt met een zwarte Hollandse pan. Het dak heeft twee gemetselde schoorstenen, een houten piron en een mastgoot met decoratieve, opengewerkte gootlijst. In de hoek die het woonhuis maakt met het koetshuis een uitgebouwd privaat en portaal onder een plat dak met kroonlijst, waarin een deur onder getoogd bovenlicht en een klein venster. In de zuidwestgevel van het koetshuis een gebogen samengesteld venster, een houten luik, een openslaand venster met getoogd tweeruits bovenlicht en drie H-vensters (1937), alle onder een rollaag. In de noordwestgevel twee H-vensters (niet origineel) en in de top drie ijzeren roosvensters met rollaag van gele baksteen. Over de topgevel loopt een decoratieve bies van gele baksteen. De noordoostgevel heeft vier ruitvormige ijzeren schuurvensters met roedenverdeling en een rollaag van gele baksteen, een deur met bovenlicht met glas-in-lood strips (1937) met gemetselde stoep en een openslaand venster (1937), beide onder een rollaag. De zuidoostgevel heeft twee, in blokken gepleisterde hoekpilasters op een gepleisterd trasraam en dubbele schuurdeuren met gietijzeren deurpanelen met een paardekopje in het midden, en een deurlicht bovenin. De deuren hebben een stucomlijsting met bovenop een kuif; in de hoekpilaster rechts van de deuren een gevelsteen: J.J. de V. 1877.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de marmeren vloer in de gang; in de kamers de houten vensterbanken, zwart marmeren schouwen en spiegels met vergulde omlijsting, en de houten vloeren.

Waardering

Villa met aangebouwd koetshuis uit de tweede helft van de 19de eeuw van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een ruim opgezette, symmetrische villa met eclectische elementen uit de tweede helft van de 19de eeuw
- vanwege haar historische betekenis voor het dorp Warffum
- vanwege de rijke ornamentiek
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de opvallende ligging in het dorp.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 515321

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 82769/103

Complexnummer

515319

Complexnaam

Vriesenstein

*Woonplaats**

Warffum

*Gemeente**

Het Hogeland

*Provincie**

Groningen

*Straat**

Westervalge

*Nr**

14

*Toev.**

*Postcode**

9989 EB

*Woonplaats**

Warffum

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Warffum

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1198

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Tuin rond villa "Vriesenstein" waarschijnlijk uit tweede helft van de 19de eeuw. De tuin bestaat uit de volgende onderdelen: een halfronde oprijlaan aan de voorzijde, slingerpaden tussen grasperken, een vijver, een bergje, diverse loofbomen, struiken en planten.

Waardering

Landschapstuin bij villa van algemeen belang vanwege tuinhistorische waarde

- als voorbeeld van een tuin uit de tweede helft van de 19de eeuw, vrij symmetrisch van aanleg met vijver, bergje en slingerpaden
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de aanleg
- vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met de villa.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuin

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument